

Olimpiada Națională de Științe pentru Juniori

Ediția a IV-a

28 iulie - 1 august

Iași-2009

PROBA TEORETICĂ – BIOLOGIE

I. COMPLEMENT SIMPLU. Alegeți un singur răspuns corect dintre variantele propuse.

1. Creierul mare prezintă:

- A. două emisfere cerebeloase
- B. șanțuri superficiale care împart emisferele în lobi
- C. giri separați de șanțuri mai puțin adânci
- D. substanță albă dispusă la fel ca în trunchiul cerebral

2. Alegeți afirmația corectă despre anatomia și morfologia unor componente ale sistemului digestiv uman:

- A. stomacul este situat în cavitatea abdominală și are o capacitate de circa 3500 cm³
- B. pulpa dentară se află sub dentină și conține vase de sânge și nervi
- C. ficatul este alcătuit din doi lobi și are culoarea roșu-închis datorită inervației bogate
- D. mucoasa intestinală prezintă cute și vilozități care permit amestecul alimentelor cu suclicul gastric

3. Procesul de învățare presupune:

- A. elaborarea de reflexe necon condiționate
- B. moștenirea stereotipiilor dinamice
- C. creșterea numărului de sinapse la nivelul scoarței cerebrale
- D. formarea de arcuri reflexe noi la nivelul măduvei spinării

4. Alegeți răspunsul corect referitor la glandele endocrine:

- A. glandele suprarenale secretă adrenalină, care determină creșterea ritmului cardiac și scăderea ritmului respirator
- B. partea endocrină a pancreasului secretă insulină, care este principalul hormon hiperglicemiant al organismului uman
- C. testiculele și ovarele secretă hormoni implicați în apariția caracterelor sexuale secundare la om
- D. hiposecreția tiroidiană la adult determină întârziere mintală gravă și intensificarea metabolismului

5. Caracteristic unui ecosistem de pajiște de stepă este faptul că:

- A. prezintă o lume animală mai variată decât lumea pădurilor
- B. cuprinde doar plante tipice cu frunze suculente
- C. prezintă precipitații anuale bogate și vânturi puternice
- D. poate avea o evoluție mai rapidă decât un ecosistem de pădure

6. Animalele de pradă:

- A. pot deveni pradă pentru alți prădători
- B. au aparate de supt pentru preluarea hranei
- C. se hrănesc, în primul rând, cu animale sănătoase
- D. au aceleași cerințe față de hrană ca animalele-pradă

7. În timpul iernii, spre deosebire de perioada verii, melcii de livadă:

- A. se caracterizează prin funcții metabolice intensificate
- B. au temperatura corpului scăzută cu doar câteva grade
- C. se hrănesc cu resturile organice din mediu
- D. au frecvență cardiacă și respiratorie mult reduse

8. Alegeți afirmația corectă corespunzătoare hibridării AaBbCc x AaBbCC:

- A. ambii părinți au genotip triplu heterozigot
- B. raporturile de segregare ale descendenților, calculate separat pentru fiecare pereche de factori ereditari, sunt aceleași
- C. ambii părinți produc același număr de variante de gameți
- D. raportul de segregare după fenotip al descendenților, calculat pentru toate cele trei perechi de factori ereditari, este de 9 : 3 : 3 : 1

9. La analiza genetică a unei persoane, se constată prezența în celule a unei singure cromatine sexuale și a unui număr de 47 de cromozomi.

Alegeți din variantele de mai jos asocierea corectă dintre sindromul de care suferă această persoană și manifestările acestuia:

- A. „cri du chat”; microcefalie, anomalii ale laringelui
- B. Klinefelter; retard mintal, hipertrofiere testiculară
- C. Down; anomalii cardiace, întârziere mentală
- D. Turner; talie redusă, anomalii ale scheletului

10. Procesul de recombinare genetică intracromozomială la *Drosophila melanogaster* se caracterizează prin:

- A. formarea de chiasme între cromatidele surori
- B. generarea a 2⁴ combinații de cromozomi în gameți
- C. schimbul de gene nealele între cromozomii omologi
- D. procent mai mic pentru genele care ocupă loci apropiați

II. PROBLEME. *Scrieți toate etapele rezolvării problemelor.*

1. Într-o familie, mama are sindactilie (este heterozigotă pentru acest caracter) și este purtătoare a genei pentru daltonism, iar tatăl este sănătos. Stabiliți următoarele:

- a) genotipul mamei;
- b) procentul descendenților sănătoși ai acestei familii;
- c) raportul fete: băieți al descendenților care manifestă o singură maladie;
- d) genotipul descendenților care manifestă ambele maladii;
- e) explicația absenței, la descendenții fete ai acestei familii, a maladii heterozomale.

Pentru rezolvarea problemei, folosiți simboluri / litere alese de voi.

2. La ora de biologie, pentru demonstrarea reflexelor medulare, profesoara de biologie roagă un elev să se așeze pe scaun în poziția picior peste picior, apoi îl lovește sub rotulă; elevii sunt solicitați să rezolve următoarele cerințe:

- a) stabilirea numărului de neuroni din arcul reflex și tipul acestora;
- b) localizarea componentelor stimulate;
- c) realizarea schemei arcului reflex, cu precizarea substratului anatomic pentru fiecare componentă;
- d) precizarea diferenței dintre arcul reflexului rotulian și cel al unui reflex de apărare.

SUCCES!